

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV

verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Jean-Marie De Baene • Hoogstraat 42, 1000 Brussel

Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 05, mei 2016

■ Economie

Commissie aanvullende pensioenen –
Advies ten gunste van ruime interpretatie
overgangperiode 'future services'
Hoe zat het met de prijzen in 2015?

■ Ondernemingen

Moderniteit, vrijheid, wendbaarheid

■ Sociaal beleid

Vrijstelling van terugvordering door
RVA: grensbedragen opgetrokken
Geldt het woon-werkverkeer als arbeidstijd?

■ Sociale ombuds

Beperking van inschakelingsuitkeringen
voor PWA strijdig met standstill-beginsel

■ Echo regio Brussel

Inschakelingscontracten

■ Echo regio Vlaanderen

Kinderbijslag is te belangrijk om over te
laten aan de achterkamers van de politiek

■ Echo regio Wallonië

Beroepen in thuisdienstverlening
en thuisverzorging in het licht van
technologische evoluties

■ Europa & Internationale relaties

Veiligheid en gezondheid op het
werk, een internationaal recht
Totaal gebrek aan transparantie
van België in de Wereldbank

Sociaal overleg op de schop?!

Het is 100 jaar geleden dat de eerste cao werd afgesloten, in de textiel te Verviers. Maar veel reden om dat te vieren is er niet. De regering-Michel maakt, net als de regering-Bourgeois, een farce van het sociaal overleg.

Er zijn de ingrepen in het loonoverleg via de indexsprong, en straks via een hervorming van de wet van 96 die het loonoverleg kadert. De regering wil een dwingende loonnorm en bij overschrijding moeten correcties ook achteraf mogelijk zijn. Er zijn de ingrepen in de arbeidsorganisatie. Na flexi-jobs in de horeca (en straks in andere sectoren) komt Peeters, 'het sociaal gelaat van deze regering', met zijn flexibilitwet die het werkgevers nog makkelijker maakt om personeel langer te doen werken op weekbasis via een veralgemening van de annualisering van de arbeidstijd en via bijkomende overuren die niet moeten gecompenseerd worden via inhaalrust. En er zijn de vele ingrepen in de pensioenen en de sociale zekerheid: werken tot 67, afbouw SWT, minder rekening houden met periodes waarin men niet kon werken, bijkomende verlagingen van de werkgeversbijdragen...

Lonen, arbeidsorganisatie en sociale zekerheid waren kerndomeinen van het sociaal overleg. Nu wordt dit op de helling gezet. De regering tekent voortaan solo het sociaal beleidskader uit. Er is niet alleen minder overleg, de regering wil ook ander overleg: minder op intersectoraal en sectoraal niveau, meer op bedrijfsniveau of zelfs tussen de werkgever en de individuele werknemer. Als de voorstellen-Peeters wet worden, dan zal de werknemer heel vaak alleen staan tegenover de werkgever, bij overwerk en inhaalrust. En straks mag hij zelf tijd opsparen. Benieuwd hoelang het zal duren voor de regering verder komaf maakt met het tijdscrediet en de loopbaanonderbreking, producten van sociaal overleg.

De werkgevers zijn medeplichtig. Ze stellen zich agressief op t.o.v. de vakbonden: sociale verkiezingen zouden teveel beschermen, vakbonden zouden zich onverantwoordelijk gedragen. Van Eetvelt vergeleek het actieplan van de vakbonden met terrorisme. En op interprofessioneel niveau doen ze echt geen moeite om tot paritaire afspraken of adviezen te komen. De regering trekt toch steeds hun kaart.

Wij doen niet mee aan schijnoverleg dat er op neer komt dat de regering gewoon haar zin kan doen. Als er al een akkoord of eenparig advies uit de bus komt, dan legt de regering dit naast zich neer (bijv. akkoord om geen bijkomende sancties op te leggen aan langdurig zieken in hun hertewerkstellingstraject). In de meeste gevallen dreigt er een verdeeld advies uit de bus te komen, waarbij de regering wel de schijn kan ophouden dat ze het overleg respecteert. We kiezen niet voor een politiek van de lege stoel, we willen echt overleg. Enkel als de regering ruimte laat voor overleg en de werkgevers bereid zijn om paritaire afspraken te maken, heeft het voor de werknemers zin. We wachten op een antwoord.

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?
[T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en français www.fgtb.be/publications

Lunchdebat FRDO over innovatieve economische modellen

Wat is deeleconomie? Wat is het verschil met de samenwerkingseconomie of de peer-to-peer-economie? Waarover praten we eigenlijk als we het hebben over 'platform'?

Die termen zeggen je wel iets, maar je wil er meer over weten?

Om op al die vragen een antwoord te formuleren organiseert de FRDO de komende maanden twee lunchdebatten.

Tijdens het eerste lunchdebat worden de verschillende concepten, en de mogelijkheden en risico's ervan op het gebied van duurzame ontwikkeling, geanalyseerd.

Aan de hand van voorbeelden stelt Jiska Verhulst (Plan-C) deze concepten voor en de uitdagingen en kansen die ze met zich meebrengen. Anthony Baert (ING) geeft vervolgens toelichting over de resultaten van een studie over de ontwikkeling van de deeleconomie.

Praktisch

- Het debat vindt plaats op dinsdag 31 mei om 11.45u in de Royal Sky Room van de Koninklijke Bibliotheek, Kunstberg, 1000 Brussel.

- Er worden sandwiches en drank aangeboden. Vertaling is niet voorzien.

- Deelnemen is gratis, maar inschrijven is verplicht vóór 24 mei via <http://frdo-cfdd-admin.be/Account/JoinForum/637>. Vervolgens ontvang je een bevestiging. Vragen? Neem contact op met Chris Schuurmans (chris.schuurmans@frdo-cfdd.be – 02 743 31 50). Wees er snel bij want het aantal plaatsen is beperkt.

In het tweede debat wordt dieper ingegaan op dit thema. Precieze thema's, datum en plaats worden later meegedeeld.

ECONOMIE

Commissie aanvullende pensioenen: Advies ten gunste van ruime interpretatie overgangperiode 'future services'

In het kader van de omzetting van het G10-akkoord over de aanvullende pensioenen (AV) had de regering besloten een hoofdstuk 'versterking van het aanvullende karakter van de tweede pijler' toe te voegen. Dit hoofdstuk maakte nochtans geen deel uit van het akkoord tussen de sociale gesprekspartners. Alleen het ABVV had zich toen tegen deze toevoeging verzet. Die bevat bepalingen die het opnemen van het AV verbinden aan het opnemen van het wettelijk pensioen en die elke maatregel die het vervroegd pensioen aanmoedigt, verbieden.

De wet voorziet echter in een overgangsmaatregel waardoor personen die in 2016 de leeftijd van 55 jaar bereiken, het recht op de 'future services' behouden.

De eerste interpretatie die aan deze overgangsmaatregel gegeven werd, was dat deze maatregel mogelijk was op voorwaarde dat dergelijk recht voorzien was in een pensioenreglement dat van vóór de wet dateert.

Sommige deskundigen zijn echter van mening dat een ruimere interpretatie mogelijk

is, zodat maatregelen met betrekking tot de 'future services' in bestaande AV-reglementen ingevoerd kunnen worden, ten voordele van werknemers die ten laatste op 31 december 2016 de leeftijd van 55 jaar bereiken.

Op verzoek van bepaalde bedrijven boog de Commissie-AV zich over deze problematiek. Het 37ste advies (1) van de Commissie-AV bevat een unaniem advies ten gunste van deze ruimere interpretatie. In de wetenschap dat enkel het ABVV zich verzet had tegen het afschaffen van de mogelijkheden tot financiering van de 'future services', steunde de Commissie dus deze benadering. In de hoop dat zowel de bevoegde minister als de toezichthoudende overheid dit unaniem advies zullen volgen.

**astrid.thienpont@abvv.be
christophe.quintard@abvv.be**

(1) Te raadplegen op volgend adres:
http://www.fsma.be/fr/About%20FSMA/Advisory%20bodies/ap_cap/adv.aspx

Hoe zat het met de prijzen in 2015?

Het Prijzenobservatorium heeft zijn zevende jaarverslag gepubliceerd(*). In dit verslag wordt de inflatie in 2015 in ons land geanalyseerd en vergeleken met die in onze buurlanden. Dit jaar werd gefocust op de geregulariseerde prijzen (prijzen die rechtstreeks of in aanzienlijke mate beïnvloed worden door de regering zoals bijvoorbeeld sociale bescherming, vuilnisophaal,...), telecommunicatie- en elektriciteitsprijzen.

Voornaamste conclusies van dit verslag

• In 2015 bedroeg de totale inflatie 0,6% tegen 0,5% in 2014. Deze verhoging is voornamelijk toe te schrijven aan de prijsstijging van niet verwerkte voedingsmiddelen (+2,1% tegen -1,3% in 2014) en de stijging van de dienstenprijzen (+2,4 % tegen +2,2% in 2014).

• 2015 werd gekenmerkt door een daling van de energieproducten (-8%). Deze groep omvat elektriciteit, gas, vaste brandstoffen, vloeibare brandstoffen en brandstof voor wegvervoer. De daling van de inflatie in deze groep houdt al sinds meerdere jaren aan. De prijsdaling moet, wat elektriciteit betreft, worden genuanceerd. Voor elektriciteit is het immers zo dat, afgezien van de 'moleculeprijs', ook andere elementen meespelen, zoals bijdragen en heffingen, die in 2015 gestegen zijn. Elektriciteit liet in 2015 een inflatie optekenen van +11% ten opzichte van 2014.

• Het prijzenobservatorium wijst op de stijging van de prijzen voor diensten en de impact daarvan op de totale inflatie. Het observatorium stelt ook dat een snellere stijging van de loonkosten per eenheid product voor de betrokken diensten in ons land (de uurloonkosten ten opzichte van de productiviteit per uur) deze sterkere prijsstijging zou kunnen verklaren.

• In 2015 werden de prijzen van bepaalde door de overheid geregulariseerde producten verhoogd. Dit was bijvoorbeeld het geval voor vuilnisophaal of hoger onderwijs in Vlaanderen.

• Wat betreft de telecommunicatie zijn de Belgische prijzen, al naargelang de verbruikte producten, duurder of goedkoper dan diezelfde producten in de andere landen. Zo zijn bijvoorbeeld de prijzen van mobiele-telefonieprofielen in België minder duur dan in onze buurlanden.

Het ABVV herinnert aan de noodzaak om bepaalde prijzen te controleren. De huidige prijsstijging is immers het resultaat van een regeringsbeleid dat erop gericht is indirecte heffingen te verhogen om belastingverlagingen te compenseren. Dit heeft een weerslag op de globale inflatie.

giuseppina.desimone@abvv.be

(*) <http://economie.fgov.be/nl/fod/structuur/Observatoria/Prijzenobservatorium>

■ ONDERNEMINGEN

Moderniteit, vrijheid, wendbaarheid

Onder de 5.000 werknemers die het ABVV in 2014 bevroeg in het kader van de enquête 'Modern Times', zijn bijna negen van de tien (87%) van oordeel dat de organisatie van de arbeid een invloed heeft op de fysieke of mentale gezondheid van de werknemer.

74 procent van de bevroegde werknemers meent dat ze niet de fysieke en mentale kracht hebben om door te gaan tot de wettelijke pensioenleeftijd. 42 procent van de werknemers pleit voor de aanwerving van extra personeel, 41 procent voor een grondige herziening van de organisatie van de arbeid door meer rekening te houden met de menselijke factor.

Hoe is het zover kunnen komen?

De arbeidsorganisatie onderging een diepgaande verandering: technostress, non-stop beschikbaarheid, een arbeidsritme dat wordt opgelegd door machines en computerprogramma's, onhaalbare doelstellingen... We hebben al meerdere regularisaties van de arbeidstijd achter ons. Bovendien wordt de wetgeving inzake preventie niet gerespecteerd: beroepsrisico-analyses en preventiemaatregelen in de ondernemingen of in de sectoren worden niet uitgevoerd. Deze principes worden niet opgenomen in de organisatie van het werk, noch in het HR-beleid.

Rendement op korte termijn voert op alle niveaus de boventoon, ongeacht de schade op het vlak van gezondheid en veiligheid. **Andere vaststellingen:** de regeringen bekijken deze kwesties uitsluitend vanuit budgettaire oogpunt: hoeveel kost invaliditeit? Hoe kunnen oudere werknemers langer aan het werk worden gehouden in het kader van de financiering van de pensioenen? Het discours van de regering over 'wendbaar werk' is in dat opzicht wel erg schokkend. Onder het mom van **zogenaamde 'moderniteit' en 'vrijheid' voor de werknemers**, maakt men de situatie er alleen maar erger op door de arbeidstijd te dereguleren. Men beweert dat de – uiteraard ouderwetse – vakbonden, zich verzetten tegen moderniteit en weigeren na te denken over nieuwe schema's. Niets is minder waar. Een heel duidelijk akkoord over glijdende uurroosters (flexibiliteit bij begin en eind van de werkdag) werd meer dan drie jaar geleden afgesloten. Al meer dan drie jaar blokkeren de werkgevers de uitvoering van dit akkoord. **Wie is er dan modern?**

De regering-Michel overweegt maatregelen waarvan de nefaste gevolgen voor de gezondheid geen twijfel lijden. **Overuren:** om de werknemers te beschermen tegen misbruiken en hun gezondheid te vrijwaren, moet over een versoepeling van overuren in principe worden onderhandeld tussen werkgevers en vakbonden. Die onderhandelingen maken dat de (nu al penibele) arbeidsvoorwaarden er niet nog meer op achteruitgaan; men onderhandelt bijvoorbeeld over preventiemaatregelen. De regering-Michel wil deze onderhandelingen afschaffen en de flexibiliteit een automatisch karakter toekennen, uitsluitend in het voordeel van de werkgevers.

Opsparen van overuren?

In bepaalde sectoren of ondernemingen werd naar aanleiding van onderhandelingen de arbeidstijd verkort (onder meer via vakantiedagen). Maar veel werknemers hebben nog altijd niet meer dan twintig wettelijke vakantiedagen, soms aangevuld met maximaal één of twee dagen. Wat stelt de regering-Michel nu voor? Dat ze zelf vakantiedagen aanmaken door overuren te presteren en dus door hun werklast nog op te drijven... De regering stelt de sectoren ook voor het systeem van de plusminus-conto te veralgemenen. Dit systeem werd aanvankelijk in het leven geroepen voor de automobielsector waarbij het de bedoeling was, in het licht van concurrentie binnen een groep, de productie van een bepaald model naar België te halen (uiteindelijk werd het model niet in België geproduceerd).

Pieken van tien uur per dag en 48 uur per week gemiddeld. Uitzonderlijk feit: de gemiddelde arbeidsduur van 38 uur per week kan daarbij berekend worden over een periode van meer dan één jaar... (zelfs over zes jaar, wat overeenstemt met de levenscyclus van een automodel).

Wat zijn volgens u de achterliggende redenen van deze hervormingen? Het algemeen belang, gezondheid en veiligheid op het werk, 'moderne' en duurzame arbeidsvoorwaarden, de vrijheid van de werknemer of liberalisering en extreme concurrentie ten dienste van bekrompen werkgevers in een systeem dat volledig doorslaat? Is dit moderniteit of een terugkeer naar de 18de eeuw?

valerie.jadoul@abvv.be

Luciditeit: "Er lijkt iets destructiefs aan de gang in de werkwereld"

"Quelque chose de destructeur semble à l'œuvre dans le monde du travail" (Er lijkt iets destructiefs aan de gang in de werkwereld). Dit is de eerste zin op de flaptekst van het "Manifeste pour sortir du mal-être au travail" (Manifest voor een uitweg uit het onbehagen op het werk) van Vincent de Gaulejac en Antoine Mercier, Editions Desclée – De Brouwer, 2012.

De auteurs analyseren in hun werk de redenen voor het gevoel van onbehagen op het werk en de oorsprong van de 'manager-revolutie' en stellen remedies voor om uit de impasse te raken.

Ze helpen ons met woorden te beschrijven wat wij vaststellen in onze ondernemingen. Ze zetten ons ertoe aan de individualisering van het kwaad te weigeren en gezondheid op het werk te beschermen door de 'pathogene organisaties aan te pakken'.

Tot slot benadrukken ze dat het idee van deregulering van het werk als factor van vrijheid geen steek houdt. Vrijheid is pas effectief indien gewaarborgd door recht. In het manifest herinneren de auteurs eraan dat de machtsverhoudingen in de ondernemingen opnieuw in evenwicht moeten worden gebracht, onder meer door de bevoegdheden te versterken van de personeelsvertegenwoordigers in de regulerende instanties belast met de preventie van psychosociale risico's.

Wij appreciëren vooral het hoofdstuk 'Welke uitweg?', waarin een individueel, collectief en politiek actieplan wordt voorgesteld.

Dringend te verspreiden en... voor te leggen aan de minister van Werk, Arbeid en Sociaal Overleg en humanisering van de arbeid?

Pensioenminister beperkt gelijkstelling landingsbanen

De gelijkgestelde periodes van de landingsbanen waren in de pensioenreglementering nog niet aangepast aan de nieuwe vormen van landingsbanen vanaf 55 jaar. Het gaat om de diverse loopbaanverminderingen die kunnen opgenomen worden door het afsluiten van de kader-cao 118 (lange loopbanen, zware beroepen en ondernemingen in herstructurering of moeilijkheden).

De minister kondigde aan dezelfde principes te hanteren bij de aanpassing. Loze woorden.

De (voorheen vergoede) landingsbanen op 50 jaar na een loopbaan van 28 jaar werden altijd al beperkt gelijkgesteld op basis van het minimumrecht. Om dit te compenseren was een bijkomende enveloppe van 312 dagen in voltijdse equivalenten voorzien waarbij een volledige gelijkstelling was voorzien.

Voor de nieuwe landingsbanen 'lange loopbanen' (35 jaar) wordt nu ook een verlaagde gelijkstelling voorzien, in tegenstelling tot de andere vormen van landingsbanen. Bovendien wordt de bijkomende enveloppe van 312 dagen voor de leeftijd van 60 jaar gewoon afgeschaft.

De minister van Pensioenen lijkt het 'langer werken' dan toch niet hoog in het vaandel te dragen, want hij behandelt werknemers met een lange loopbaan anders dan werknemers van een onderneming in moeilijkheden. De pensioenbonus vond deze minister trouwens ook al niet de moeite waard.

■ SOCIAAL BELEID

Vrijstelling terugvordering door RVA: grensbedragen opgetrokken

Wanneer een instelling van de sociale zekerheid een onterechte betaling uitvoert, wordt die gewoonlijk teruggevorderd. De instelling kan in bepaalde gevallen van de terugvordering afzien, bijv. omwille van de behartenswaardige situatie van de schuldenaar of omdat de procedure van terugvordering meer zou kosten dan wat ze kan opleveren. In elke tak van de sociale zekerheid gelden hiervoor andere regels en grensbedragen. Bovendien heeft het beheerscomité een ruime beoordelingsmarge.

Voor de RVA staat het grensbedrag beschreven in artikel 171 van het KB Werkloosheid. Dit artikel stelt dat het beheerscomité geheel of gedeeltelijk kan afzien van de terugvordering wanneer het totaal jaarlijks bedrag van de bestaansmiddelen waarover de schuldenaar en zijn partner beschikken niet meer bedraagt dan 7.707,76 euro. Dit bedrag wordt geïndexeerd, en is vandaag vastgelegd op 10.170,39 euro. In de praktijk verleent de RVA volledige kwijtschelding wanneer het totale inkomen lager is dan dit grensbedrag. Ligt het totale inkomen tussen dit grensbedrag en

het dubbele van dit grensbedrag, dan wordt 50% van de terugvordering kwijtgescholden.

Uit een vergelijking tussen de verschillende takken van de sociale zekerheid blijkt dat de RVA de strengste norm hanteert. Bovendien ligt het grensbedrag voor de werkloosheid onder de armoederisicogrens. Het verschil wordt groter naarmate er gezinsleden ten laste zijn, want hiermee wordt in de werkloosheidsreglementering geen rekening gehouden.

Het ABVV drong in het beheerscomité van de RVA dan ook aan op een versoepeling van de criteria. Het resultaat is een akkoord om het grensbedrag op te trekken tot 11.000 euro met een verhoging van 1650 euro per persoon ten laste. Beide bedragen worden geïndexeerd samen met de uitkeringen. De sociale gesprekspartners vroegen aan de minister om dit akkoord zo snel mogelijk uit te voeren.

astrid.thienpont@abvv.be

Geldt woon-werkverkeer als arbeidstijd?

In deze casus hebben de technici in een bedrijf van beveiligingssysteem, die belast zijn met de installatie en het onderhoud bij klanten, geen vaste werkplaats. Ze krijgen een dag op voorhand een schema met de afspraken bij de klanten en een routekaart.

De vraag voorgelegd aan het Europees Hof van Justitie was of het woon-werkverkeer in dit geval als arbeidstijd mag beschouwd worden in de zin van de richtlijn 2003/88.

Het Hof herhaalt de definitie van de arbeidstijd, nl. de tijd waarin de werknemer werkzaam is, ter beschikking van de werkgever staat en zijn werkzaamheden of functie uitoefent.

In casu gaat het Hof ervan uit dat de elementen aan de basis van het begrip 'arbeidstijd' aanwezig zijn.

- Tijdens de verplaatsingen blijven de werknemers onderworpen aan de instructies van hun werkgever, die de volgorde van de bezoeken of de afspraken kan wijzigen, en ze mogen niet vrij over hun tijd beschikken.
- De verplaatsingen zijn inherent aan de hoedanigheid van de werknemer die geen

vaste werkplaats heeft en ze zijn nodig voor de uitvoering van de technische prestaties van de werknemers bij de klanten. Bijgevolg moet ervan uit gegaan worden dat de werknemers al aan het werk zijn tijdens hun verplaatsingen. Bovendien zou het strijdig zijn met het doel (nl. de bescherming van de veiligheid en gezondheid van de werknemers) moest de rusttijd van de werknemers zonder vaste werkplaats verminderd worden door hun verplaatsingen woonplaats-klant niet als arbeidstijd te beschouwen.

Het Hof concludeert bijgevolg dat voor de werknemers zonder gewoontelijke of vaste werkplaats als arbeidstijd wordt beschouwd: de tijd van de dagelijkse verplaatsingen tussen hun woonplaats en de vestiging van de eerste en de laatste klant aangewezen door de werkgever.

Met dit arrest hakt het Hof de knoop door in een kwestie die controversieel was in het Belgisch recht.

E.H.J., 10/09/2015, C-266/14.

jean-francois.macours@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Beperking inschakelingsuitkeringen PWA strijdig met standstill-beginsel

Mevrouw L. werkte gedurende 17 jaar 3 uur per dag via PWA als preventie- en veiligheidsassistente bij de politie van Aarlen. In die hoedanigheid was ze vrijgesteld van beschikbaarheid, en kon ze onder de vroegere regelgeving niet worden uitgesloten van (wacht)uitkeringen. Door de omvorming naar inschakelingsuitkeringen en de beperking in de tijd verloor ze niet alleen haar uitkeringen maar ook haar werk. Ze trok tegen haar uitsluiting naar de arbeidsrechtbank, waar ze aanvoerde dat de nieuwe reglementering strijdig is met het standstill-beginsel (art. 23 van de grondwet). Dit beginsel verbiedt de overheid om wetgeving aan te nemen die een achteruitgang inhoudt op het gebied van sociale en economische rechten. Mevrouw L. haalde gelijk in eerste aanleg, maar de RVA tekende beroep aan.

In zijn arrest onderzoekt het arbeidshof uitgebreid de rechtsleer m.b.t. het standstill-beginsel. Het hof vergelijkt vervolgens de oude en nieuwe regelgeving en stelt vast dat er duidelijk sprake is van een achteruitgang in de rechten van mevr. L. De verantwoording die

de RVA geeft voor de beperking van inschakelingsuitkeringen tot 36 maanden, nl. dat het gaat om werklozen die nooit hebben gewerkt, gaat in dit geval niet op. Het klopt dat mevr. L. nooit sociale bijdragen betaalde, maar dit is eigen aan deze tewerkstellingsmaatregel en zorgt voor een besparing voor de overheid. Volgens het hof is de situatie van jongere werklozen die nooit werkten en oudere werklozen tewerkgesteld via PWA, fundamenteel verschillend. De wetgever heeft geen motivering gegeven voor de beperking van de rechten van deze laatste groep. Het gaat bovendien over een heel kleine groep zodat de financiële impact beperkt is. De genomen maatregel is tegenover hen disproportioneel en niet te verantwoorden. Het hof beveelt dan ook dat mevr. L. hersteld wordt in haar recht op uitkeringen en in haar vroegere functie.

Arbh. Luik, afd. Neufchâteau, 10 februari 2016, 2015/AU/48.

astrid.thienpont@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Inschakelingscontracten

In nauw overleg met vakbonden en werkgevers (gedeelde prioriteiten) lanceert de Brusselse regering in het najaar haar project van inschakelingsovereenkomst, bestemd voor jongeren die na hun studies een eerste beroepservaring zoeken. Met dit nieuwe tewerkstellingsprogramma stelt het gewest een arbeidsovereenkomst van één jaar voor aan alle jonge Brusselaars die na een inactiviteit van 18 maanden nog geen 90 dagen hebben kunnen werken. Afgezien van het feit dat de jongeren in kwestie een echte vergoeding genieten, zou die eerste bezoldigde werkerervaring na een jaar duurzame tewerkstellingsperspectieven moeten openen. Bovendien zal dit eerste contract als loontrekkende hen volwaardig recht verlenen op werkloosheidsuitkeringen ter vervanging van de inschakelingsuitkeringen die (op schandalige wijze) in de tijd beperkt werden.

Actiris heeft een oproep tot het indienen van projecten gedaan bij werkgevers in de openbare en non profit-sector die per inschakelingscontract recht zullen hebben op een jaarlijkse premie van 27.000 euro en een vrij-

stelling van RSZ-bijdragen, op basis van de GESCO-reglementeringen. De maatregel zal later worden uitgebreid naar de profit-sector, na goedkeuring van een nieuwe gewestelijke ordonnantie.

Probleem: het gewest beperkt momenteel de maatregel tot -25-jarigen. Tal van jongeren beëindigen echter hun studie pas op hun 24ste of nog later. De federale regering heeft besloten hen het recht op inschakelingsuitkeringen te ontzeggen! Voor een groot aantal jongeren zou het inschakelingscontract de enige hoop zijn op toegang tot een bestaan-sinkomen. Op die leeftijd hebben ze dat meer dan ooit nodig om "op eigen benen te leren staan" en niet langer financieel afhankelijk te zijn van hun ouders. Daarom eist het Brussels ABVV dat de leeftijd waarop men in aanmerking komt voor inschakelingscontracten wordt opgetrokken tot 30 jaar.

eric.buysens@abvv.be

Master na Master in Sociaal Recht aan de VUB

De faculteit Recht en Criminologie van de VUB organiseert ook volgend academiejaar een master na master Sociaal Recht. De studie kan gevolgd worden in één academiejaar of verspreid over twee academiejaren. Alle verplichte opleidingsonderdelen en de meeste keuzevakken worden gedoceerd in avondonderwijs (17-20u).

Meer info

Contacteer Mevr. E. Timbermont (02.629.25.66 - 0498.64.46.99 - etimberm@vub.ac.be)

Onthaalavond

• donderdag 20 september 2016 (18u-20u) - Campus Etterbeek, gebouw C, 4e verdieping, lokaal 4C306

• inschrijven via: evenementen.rc@vub.ac.be

Inschrijvingen master na master

• online via www.vub.ac.be/inschrijvingen

• op het Studenten Administratief Centrum, VUB, gebouw Y, Pleinlaan 2, 1050 Brussel (02.629.20.09)

Gevoelige gegevens ESF

In september 2015 heeft het ABVV Brussel de Franstalige overheden geïnterpelleerd over de verplichting om rechtstreeks bij de stagiaires gevoelige gegevens over hun privéleven te verzamelen. Deze verplichting werd opgelegd aan de door het Europees Sociaal Fonds (ESF) gefinancierde vormingsinstellingen.

Op 23 maart 2016 heeft het beheerscomité van 'Bruxelles Formation' uit zorg voor de privacy besloten het verzamelen en jaarlijks verwerken van gevoelige gegevens, zoals gevraagd door de Europese Commissie, aan een research- en studiecentrum toe te vertrouwen, en wel anoniem en erkend via de Kruispuntbank.

Nieuwe blog: ABVV-experten.be

De experts van het Vlaams ABVV staan in de frontlinie van het maatschappelijk debat. Of het nu gaat om arbeidsmarkt, onderwijs, staats-hervorming, milieubeleid, fiscaliteit, sociale bescherming, armoede, ... op al die terreinen hebben ze gedegen kennis opgebouwd.

Elke dag brengen ze die kennis in de praktijk en verdedigen de standpunten van het ABVV in allerlei instellingen en adviesraden. Het zijn deskundige en constructieve vertegenwoordigers, die consequent opkomen voor de 'gewone mensen' en werknemers, om samen met hen een tegenmacht te vormen voor een warmer, duurzamer en meer sociaal Vlaanderen.

Toch stromen de standpunten die we als ABVV innemen nog te weinig door in onze organisatie. En zijn ze vaak te complex en technisch geformuleerd.

Daarom lanceert het Vlaams ABVV de website www.abvv-experten.be. Op deze wekelijkse blog willen we in verstaanbare taal duiding geven bij maatschappelijke vraagstukken. Tegelijk geven we een inkijk in de praktijk van het sociaal overleg en bieden we werkbaar alternatieven aan voor het asociaal beleid.

ECHO REGIO VLAANDEREN

Kinderbijslag te belangrijk om over te laten aan de achterkamers van de politiek

De Vlaamse regering zal binnenkort een vernieuwde kinderbijslag invoeren. Caroline Copers (ABVV) waarschuwt dat een aanpassing aan het systeem onmiddellijke gevolgen heeft voor een groot aantal gezinnen. Zij lijst drie grote bekommernissen op, en herinnert de Vlaamse regering aan eerdere uitspraken van minister van Welzijn Jo Vandeuren.

870.000 gezinnen in Vlaanderen krijgen iedere maand hun enveloppe kindergeld. Om echt grote bedragen gaat het niet. Toch maakt de kinderbijslag voor vele gezinnen - en heus niet alleen de allerarmsten - een voelbaar verschil tussen net wel en net niet het hoofd boven water te houden. Meer nog: zonder kinderbijslag zou maar liefst 15,4% van de 1.500.000 kinderen in armoede leven (momenteel bedraagt dit cijfer 11,8% in Vlaanderen - Vlaamse Armoedemonitor, 2014).

Vlaanderen zal binnenkort een vernieuwde kinderbijslag invoeren. Over hoe die er gaat uitzien wordt momenteel druk gediscussieerd binnen de regering. Er is sprake van basisbedragen tussen de 130 en 150 euro. Elk kind krijgt sowieso een gelijk bedrag. N-VA wil dit basisbedrag zo hoog mogelijk houden, terwijl CD&V net meer ruimte wil voor sociale toeslagen. Open VLD dweept met het voorwaardelijk maken van het recht op kinderbijslag. De leeftijdsbijslag ligt (spijtig genoeg) van de onderhandelingstafel.

Maar de kinderbijslag is te belangrijk om over te laten aan de achterkamers van de politiek. Het is een maatregel die van essentieel belang is in ons sociaal systeem en in onze samenleving. De kinderbijslag maakt vandaag gemiddeld 8% uit van het beschikbare inkomen van Vlaamse gezinnen met kinderen; voor gezinnen in armoede loopt dit op tot 17%. Wat je eraan verandert, heeft dus een onmiddellijke impact op het inkomen van heel veel gezinnen.

Als sociale organisatie zijn wij bezorgd om de toekomst van de kinderbijslag. Concreet hebben we 3 grote bekommernissen:

1. Waarheen met de sociale toeslagen?

In ons land groeit 1 op de 5 kinderen op in een arm gezin. De kinderbijslag is een cruciaal wapen tegen kinderarmoede (11,8% in Vlaanderen, een schandvlek in een rijk land als het onze). Hou dat zo en verdubbel minstens het aandeel van de sociale toeslagen in het budget. Nu bedraagt dit aandeel

slechts een luttele 3,8% van het totaalbudget kinderbijslag (ongeveer 13% van de kinderen - 196.000 - hebben recht op sociale toeslag).

Er is marge! Volgens onderzoek van Vandebroeck en Van Lancker (2014) zou een verhoging van het budget voor sociale toeslagen naar 10% de kinderarmoede in Vlaanderen significant doen dalen met 10%, de armoede bij gezinnen met kinderen met 8% en de armoede bij eenoudergezinnen met 31%. Eenoudergezinnen met één of twee kinderen zijn het kwetsbaarst: meer dan 50% krijgt het label 'arm'.

2. Oudere kinderen = duurdere kinderen

Behoud de leeftijdstoelage, want de rekeningen groeien mee met het kind. Net als de Gezinsbond - die op 20 april een hoorzitting afdwong in het parlement over leeftijdsbijslagen - en de andere sociale partners, zijn wij voor het behoud van de leeftijdsgebonden toeslagen.

Oudere kinderen kosten logischerwijs meer dan jongere kinderen. Onderzoek toont aan dat dit maandelijks bedrag fluctueert van € 294 (< 3 jaar) tot € 651 voor pendelstudenten en € 1047 voor kotstudenten.

3. Onvoorwaardelijk recht van het kind

Elk kind heeft onvoorwaardelijk recht op kinderbijslag. Het koppelen van voorwaarden aan kinderbijslag is voor ons een absolute no-go zone. Bouw geen extra drempels en plichten in. Hierdoor worden de meest kwetsbare groepen disproportioneel getroffen en nog meer in de armoede geduwd.

Vlaams minister Jo Vandeuren (CD&V) heeft altijd de onvoorwaardelijkheid van de kinderbijslag verdedigd, de Vlaamse regering moet zich hieraan houden!

fien.adriaens@vlaamsabvv.be

Beroepen in thuisdienstverlening en thuisverzorging in het licht van technologische evoluties

Standpunt van het Waals ABVV over de beroepen en kwalificaties verbonden aan de thuisdienstverlening in het kader van de toekomstige Waalse zorgverzekering¹: vervolg.

De werkgroep over de beroepen en kwalificaties verbonden aan de thuisdienstverlening (opgericht door het Waals ABVV) heeft de plaats van de gerontechnologieën en robotica in de beroepen van thuisdienstverlening en thuisverzorging behandeld. In een context van vergrijzing van de bevolking kunnen technologische evoluties – zoals het meten van de activiteit van een patiënt met een uurwerk of riem, teleteoelicht, geolocalisatie, domotica of elektronische platformen – zorgbehoevenden helpen langer thuis te blijven.

Hoe kunnen zorg- en hulpverleners zich ten opzichte van die technologische evoluties opstellen? Wat zijn de gevolgen voor hun taken (onder andere het relationele aspect) en voor de arbeidsorganisatie?

De werkgroep vindt dat sommige technologische evoluties zoals teleteoelicht of domotica bijdragen tot een betere levenskwaliteit voor de begunstigde. Andere technologieën bieden ook steun aan de zorg- en hulpverleners door hun werk te verlichten (bijvoorbeeld helpen bij het tillen) of door, via een elektronisch platform, een gestructureerde informatie-uitwisseling mogelijk te maken tussen de verschillende actoren met de nodige garanties op het vlak van de privacy van de begunstigde en het beroepsgeheim. Toch beveelt de werkgroep aan om in het platform dat in Wallonië zal gebruikt worden, alle prestaties op te nemen (thuisverzorging, maar ook thuisdienstverlening). Anderzijds vindt de werkgroep dat het uitwisselingsplatform niet moet uitmonden in een standaardvisie van de praktijken in die beroepen, waardoor het relationele aspect uit het oog zou worden verloren.

Ten opzichte van geolocalisatie en robotica is er echter meer terughoudendheid.

Met geolocalisatie zouden – volgens de werkgroep – de ouderen thuis en de zorg- en hulpverleners constant onder controle zijn. Robotica wordt beschouwd als een rechtstreekse dreiging voor de werknemers en hun werk. Robotisering heeft niet alleen gevolgen voor de industriële wereld: de dienstverlening wordt rechtstreeks bedreigd. Men had

kunnen denken dat thuisdienstverlening en thuiszorg gespaard zouden blijven, rekening houdend met het onvervangbare relationele aspect in die beroepen, maar de komst van robot NAO in de rusthuizen in België bewijst het omgekeerde: deze robot kan gedeeltelijk de animatietaken, en zelfs ergotherapie voor zijn rekening nemen.

Standpunt Waals ABVV

Voor het Waals ABVV moeten de technologische evoluties bijdragen tot betere thuis- en zorgdienstverlening en tot een betere levenskwaliteit voor de begunstigde. De nieuwe technologieën mogen echter niet leiden tot een onaangepaste controle van de werknemers en begunstigten. Het Waals ABVV eist dus dat:

- de doelstellingen m.b.t. het gebruik van de geregistreerde gegevens duidelijk bepaald worden in een bedrijfs-cao of in het arbeidsreglement, met naleving van privacywet en van cao's 9 en 39 (zie in dit verband de brochure 'Geomonitoring: de spelregels' november 2015);
- het gebruik van de technologie ten opzichte van de begunstigde in een ethisch kader past, met de toestemming van de begunstigde en steeds met de bedoeling om zijn levenskwaliteit te verbeteren. De thuis- en zorgdienstverlening moet rekening houden met deze ethische dimensie bij het gebruik van de nieuwe technologieën om elke onaangepaste vorm van virtuele therapie te vermijden (bijvoorbeeld om de nabestaanden van de begunstigde gerust te stellen).

Het Waals ABVV is tegen een robotisering waarbij robots zich in de plaats stellen van zorg- en hulpverleners en waarbij het belang van het relationele aspect genegeerd wordt (met een ontmenselijking van de maatschappij en in dit geval jobverlies als gevolg).

¹ In de vorige Echo (april 2016) hadden wij het standpunt van het Waals ABVV over de grens tussen de beroepen in de thuis- en zorgdienstverlening ontwikkeld.

raphael.emmanuelidis@fgtb-wallonne.be

Vrouwen, werk en emancipatie

Na een eerste colloquium over collectief verzet en twee studiedagen over gezondheid en kansarmoede vindt in het kader van de cyclus 'Vrouwen & werk', georganiseerd door CEPAG en 'Femmes prévoyantes socialistes' van Luik, volgt nu de laatste discussiebijeenkomst over emancipatie op 16 juni in Luik.

Meer info:

www.solidaris-liege.belresistanceofwww.cepag.be

Inschrijvingen:

fpsinscriptions.liege@solidaris.be

Festival van het Verzet tot 4 juni

Sinds 2009 organiseren CEPAG Verviers en ABVV Verviers en de Duitstalige Gemeenschap samen met andere culturele en sociale actoren het 'Festival van het Verzet'. Een festival dat hulde brengt aan zij die gestreden hebben en nog strijden tegen ongelijkheid en onrechtvaardigheid, die collectieve vrijheden verdedigen en die blijven ijveren voor een betere wereld.

De achtste editie van het Festival van het Verzet heeft tot doel na te denken over de manier waarop de logica achter onze onleefbare maatschappij kan worden omgegooid.

Info en programma:

www.cepag.be of

www.facebook.com/CepagVervietois

Het Waals ABVV en CEPAG op Facebook!

Aarzel niet en raadpleeg regelmatig onze pagina's, aarzel vooral niet om onze activiteiten kenbaar te maken.

Volg het Waals ABVV ook op Twitter!

ABVV op het congres van PGFTU in Nablus

Op het congres van de Palestijnse confederatie van vakbonden (PGFTU - Palestinian General Federation of Trade Unions) van 16 tot 18 april, werd de nadruk gelegd op een aantal prioriteiten voor de werknemers in Palestina: sociale zekerheid, gezondheid en veiligheid op de werkplek, niet-naleving door de werkgevers van de cao's maar ook van de wet (meer bepaald de wet op de arbeid uit 2000 en de recentere wetgeving rond het minimumloon). Ook de situatie van de grensarbeiders in Israël stond centraal in de debatten. Hun aantal is aan het verminderen. Ze zouden nog met 35.000 zijn, die het slachtoffer worden van misbruiken aan de check-points, corruptie (verplicht om hun 'werkvergunning' te kopen), patronale willekeur en discriminatie op de Israëliëse arbeidsmarkt.

Vanzelfsprekend zullen we onze samenwerking met PGFTU, een samenwerking die het ABVV zeker wil voortzetten, op deze thema's verder inspireren. Op het einde van dit jaar plannen we een nieuwe missie ter plaatse.

Congres CSA-IVV

Het ABVV en het ISVI hebben deelgenomen aan het 3e Congres van CSA, de regionale afdeling voor Latijns-Amerika van het Internationaal Vakverbond (IVV), dat plaatsvond van 26 tot 29 april 2016. De CSA (Confederación Sindical de los Trabajadores y Trabajadoras de las Americas) vertegenwoordigt 610 miljoen leden uit 22 landen en 56 vakverbonden. Thema van het congres: de syndicale bijdrage tot de versterking van de democratie, de rechten van werknemers en werkneemsters, het scheppen van kwaliteitsvolle banen. Het actieprogramma voor de komende 4 jaar spitst zich toe op volgende prioriteiten: duurzame ontwikkeling, waardig werk, vakbondsvrijheid en 'interne hervorming' evenals vrede, democratie en mensenrechten.

■ EUROPESE EN INTERNATIONALE RELATIES

Veiligheid en gezondheid op het werk: een internationaal recht

Peru

Op de Peruviaanse vakbondsaffiche over veiligheid en gezondheid op het werk staat roodkapje met bange blik te kijken naar een glimlachende wolf rechts van haar. Is de glimlach die van de werkgever met zijn truken-doos? 'Laat je niets wijsmaken, veiligheid en gezondheid op het werk is een recht!' zo luidt de slogan op de affiche.

Onze partners, de Algemene Confederatie van de Werknemers uit Peru (CGTP) en de Federatie van de Bouwvakarbeiders van Peru (FTCCP) blijven die eis herhalen. Ze ijveren er ook voor dat de wet op de veiligheid en gezondheid op het werk die ze o.m. dankzij projecten van ISVI-ABVV Brussel en AC-ABVV konden bedingen, niet uitgehold wordt onder het voorwendsel van "bureaucratische belemmeringen die privé-investeringen afremmen".

Op 28 april, de Werelddag voor Veilig en Gezond Werk, organiseerde de CGTP een 'ethisch tribunaal van de veiligheid en gezondheid' waaraan een divers publiek deelnam. Er kwamen een aantal aanbevelingen uit de bus zoals het bijhouden van een register van de slachtoffers van arbeidsongevallen en de wer-

king verbeteren van de paritaire gezondheidscomités in de ondernemingen.

Rwanda

In Rwanda is veiligheid en gezondheid op het werk een hefboom om onderhandelingen op te starten en daarna de discussie over de arbeidsvoorwaarden aan te gaan. Net zoals in Peru is er nu in Rwanda een wet op dat vlak dankzij het syndicaal samenwerkingsproject. CESTRAR, partner van ISVI, ijvert dag na dag voor de naleving ervan en wil het proces versnellen door zelf in te staan voor de vorming van de nieuwe gezondheidscomités na de sociale verkiezingen die de vakbond met meer dan 90% van de stemmen won.

Palestina

In Palestina organiseerde de Palestijnse Algemene Federatie van Vakbonden (PGFTU), eveneens partner van ISVI, op 28 april een bijeenkomst van om en bij de 200 mensen uit diverse hoeken van de maatschappij om te praten over de werkomgeving, hoe die veiliger te maken, hoe de werkgevers te responsabiliseren en hoe preventie te bevorderen.

yolanda.lamas@abvv.be

België: Totaal gebrek aan transparantie bij de Wereldbank

Met jaarlijks 130 miljoen euro vormen de bijdragen van België aan de Wereldbank een tiende van het totale budget van de ontwikkelingssamenwerking, waardoor dit VN-agentschap op de eerste plaats komt in de Belgische multilaterale samenwerking.

Op het eerste gezicht lijkt dit misschien normaal, maar de cijfers moeten bekeken worden in een dubbele context. Eerst en vooral vermindert in het huidige besparingsbeleid het totale budget van de samenwerking met 540 miljoen tussen 2015 en 2017. Ten tweede vergt de doeltreffendheid steeds meer controle en waakzaamheid om zo de kwaliteit te verbeteren van de opdrachten in het kader van de ontwikkelingssamenwerking.

De Wereldbank heeft 187 leden. België beschikt over één zetel in de 25-koppige raad van bestuur. Maar niemand, in het parlement noch in de regering, kan verzekeren dat de bestuurder de oriënteringen van de regering correct verdedigt. Erger nog, niemand weet zelfs wat die oriënteringen zijn!

Dit is echt zorgwekkend. Zeker als je weet welke negatieve gevolgen het beleid van de Wereldbank heeft op de bevolkingen, wat in schril contrast staat met zijn de eigen mandaten en principes opgenomen in de wet m.b.t. de samenwerking van 2013. Philip Alston, speciale VN-verslaggever over de extreme armoede en de fundamentele rechten van de mens bevestigde dit door te stellen dat de "Wereldbank een zone is waar de rechten van de mens niet bestaan. (...) Het lijkt erop dat de Wereldbank de rechten van de mens eerder als een besmettelijke ziekte behandelt dan als een geheel van universele waarden en plichten."

Dit is in hoofdzaak wat onderstreept wordt in een advies van de adviesraad rond de coherentie van de ontwikkelingsbevorderende maatregelen voorgezet door Olivier De Schutter. In deze raad, die paritair samengesteld is (academici - maatschappelijk middenveld), speelt ISVI, (vormingsinstituut van het ABVV) een actieve rol.

laurent.atsou@ifsi-isvi.be